

СТРАТЕГИЈА ЗА СТАРЕ

ОПШТИНЕ ЧАЈЕТИНА

2011 - 2015.године

Стварај у младости да уживаш у старости!

1. УВОД

1.1. Уводна реч председника општине

У времену које неумитно гази све који му се не повинују, покушавамо да одржимо нашу заједницу здравом и да сачувамо добар амбијент за генерације које долазе у економском, еколошком и социјалном смислу.

Постојање визије развоја и стратешко планирање од највећег су значаја за успех сваке организације, па као резултате наше општине истичемо усвојена стратешка документа: Стратегија локалног економског развоја, Програм развоја општине, Локални еколошки акциони план, Стратегија одрживог развоја, која кроз оперативне циљеве препознају старе као популациону групу којој треба посветити посебну пажњу.

Стратешки план за старе за општину Чајетина, представља први стратешки документ на локалном нивоу, којим се пружају локални одговори на приоритете Националне стратегије за старе. Поред тога, овај документ омогућиће да успоставимо координацију постојећих и планираних активности и повежемо ресурсе како би пронашли и спровели најефикасније и најефективније активности, услуге и пројекте од значаја за унапређење положаја старих. Први у низу корака је успостављање рада Савета за социјалну политику, који је настао током процеса израде овог стратешког документа. Савет ће се поред унапређења положаја старих бавити проблемима и потребама других угрожених група, које ће бити обухваћене Стратегијом за социјалну политику коју намеравамо да израдимо у наредном периоду.

Савет чине представници свих релевантних сектора, ентузијастични и способни људи, који су дали свој допринос изради овог документа, и у том смислу им дугујемо захвалност за уложен труд. Изузетно ми је драго што су у овом процесу учествовали и млади људи, који су показали изузетно залагање, културу понашања и доказали да су зрели. Надамо се да ће уз оснивање Савета и усвајање Стратегије за старе бити корак даље у унапређењу услова живота свих грађана општине Чајетина и обезбеђивању једнаких могућности за све.

Очекујем да ће Стратешки план за старе обезбедити системски приступ питањима од важности за популацију наших старијих суграђана, као и да ће омогућити њихово активно укључивање у креирање локалних политика. Сматрам да само уз правилан и искрен рад са свим члановима наше мале заједнице, посебно најстаријим суграђанима, може да створи леп и удобан, посебно успешан амбијент у коме ће сви пожелети да дођу, буду у остану.

Председник општине

Милан Стаматовић

Визија

Стари Општине Чајетине су 2015:

- равноправни чланови заједнице који активно учествују у креирању и пружању социјалних, здравствених, културних, спортих и других садржаја у партнерству са институционализованом мрежом актера који долазе из јавног, приватног и сектора грађанског друштва
- Имају безбрижну старост, окружени су својим задовољним породицама које су довољно снажне да пруже мир и сигурност
- Размењују искуства и знања са старима на националном и међународном нивоу
- Уживају услуге које излазе у сусрет њиховим потребама, а које су пружене од стране младих
- Добро информисани - омогућено им је да добију одговоре не све питања од значаја за остваривање њихових права

Мисија

У циљу побољшања живота старих, Општина Чајетина ће:

- Развијаће институционалне и ван институционалне облике услуга
- Оствариће двосмерну комуникацију између локалне заједнице и старих у напређењем канала комуникације
- Преузети координацију формирањем савета за социјалну политику и тиме ће омогућити да се кроз партнерски однос (јавног, приватног и грађанског сектора) у напреду положај старих лица (21% старијих од 65 година).

SWOT анализа уочених проблема

<p>СНАГЕ:</p> <p>Организациони капацитети:</p> <p>Дом здравља има релативно развијене капацитете кућне неге и патронажне службе.</p> <p>Центар за социјални рад у оквиру посебне Службе за развија услугу помоћи у кући за старе у урбаном и руралном подручју.</p> <p>Удружење пензионера располаже просторним и људским ресурсима.</p> <p>НВО Златиборски круг поседује знања у области пројектног финансирања и развијену мрежу сарадника/волонтера који се могу ставити у функцију израде и имплементације стратешког документа.</p> <p>Постојећи просторни и технички капацитети ресорних установа (нпр. Библиотека)</p> <p>Сарадња са републичким ресорним институцијама (НСЗ Филијала Ужице, републички фонд пензијског и инвалидског осигурања, Фонд здравственог и социјалног осигурања) располаже базама података од значаја за процену постојећег стања.</p> <p>Релативно очуван модел патријархалних породичних односа, који подразумева бригу о</p>	<p>СЛАБОСТИ :</p> <p>Недостатак комуникације у заједници, како између ресорних институција у циљу размене искустава и повезивања постојећих ресурса, тако и између старих (самоизолација).</p> <p>Велика разурњеност територије општине отежава успосављање услуга којима би се одговорило на националне приоритете и принципе, а пре свега на право грађана на доступне услуге у природном окружењу.</p> <p>Недостатак информација о правима грађана и могућностима за њихово остварење.</p> <p>Недовољна буџетска издвајања за задовољење основних потреба старих.</p> <p>Постојеће социјалне услуге (помоћ у кући) су још увек успостављење на нивоу пројекта, па им је потребно институционално обезбедити одрживост.</p> <p>У оквиру локалне самоуправе не постоји ни један организациони облик (служба илик бар запослени) који би се бавио питањима социјалне заштите.</p>
--	---

старијим члановима.

Локална самоуправа препознала потребу да се посвети посебна друштвена брига популацији старих.

Буџет општине Чајетина отвара могућност за одрживост покренутих услуга и иницијатива које ће се дефинисати акционим плановима

ПУПС је део општинске коалиције.

МОГУЋНОСТИ:

отвара могућности да се путем пројеката и подршке националних, али и међународних партнера, унапреди положај старих у општини

Примери добре праксе на међународном, националном и регионалном нивоу могу бити драгоцен подстицај у креирању општинске политике према старима

Дом за старе у Ужицу, представља шансу да се омогући институционални смештај за старе којима је оваква услуга неопходна

Мотивисаност великог броја старих и подршка за израду и имплементацију овог стратешког

Политичка подршка роцесу.

ПРЕТЊЕ:

Економска криза директно утиче на приходе породица, али и на пензиони, здравствени и социјани сектор, чиме се ризик од сиромаштва старих и њихове социјалне искључености значајно увећава.

Демографска кретања која за последицу имају промену старосне структуре у заједници коју карактерише све већи проценат старих у укупној популацији, због одласка младих у веће центре.

Ниво сензибилисаности заједнице на социјалне потребе и проблеме рањивих група, а посебно старих је на ниском нивоу.

Слабљење породичне кохезије најпре погађа старије чланове, којима изостаје примарна породична брига.

ПРИОРИТЕТ 1.		ПОМОЋ И ПОДРШКА СТАРИМА КОЈИ СЕ НАЛАЗЕ У СОЦИЈАЛНИМ РИЗИЦИМА			
Оперативни циљ 1. 1. До краја 2013.године успостављена мрежа услуга помоћи и подршке старима којом је обухваћено 10% популације старих у урбаном и руралном подручју					
АКТИВНОСТИ - ПРОЈЕКТИ	Рок	Одговорност	Ресурси	Индикатори	Потребна средства
1.1.1. Формирана Служба за помоћ у кући за старе као посебна организациона јединица ЦСР	Март 2011.године	Савет за социјалну политику Центар за социјални рад	Буџетска издвајања за реализацију услуге Успостављени организациони капацитети Обучене геронтодомаћице	Донете одлука о формирању Службе за помоћ у кући у оквиру Центра за социјални рад На посебној буџетској линији одређена средства за реализацију услуге Број корисника услуге помоћи у кући	00,00
1.1.2.Успостављања услуга помоћи у кући за 60 корисника (стари који живе сами или са остарелим брачним другом и ОСИ) у урбаном и руралном подручју општине Чајетина	До краја 2011. године	Општина Чајетина ЦСР Чајетина Служба помоћи у кући	База података потенцијалних и постојећих корисника Обучене геронтодомаћице	60 корисника континуирано користи услугу помоћи у кући 5 геронтодомаћица (2 мед.сестре и 3 геронтодомаћице) и један	

			Техничка опрема	стручни сарадник стално запослени у Служби помоћи у кући	
1.1.3. Развијен посотојећи у уведн нови модел партиципације корисника у цени услуге помоћи у кући и техничког сервиса за старе	До краја 2013. године	Савет за социјалну политику Служба помоћи у кући	Искуства у пружању услуге База података о корисницима Модел добре праксе	Број корисника услуге који партиципирају у цени услуге Висина оствараних прихода од партиципације	
1.1.4. Пружање услуге помоћи у кући за укупно 100 корисника у руралном и урбаном подручју	До краја 2015. године	Служба помоћи у кући Акредитоване агенције за пружање услуге помоћи у кући	База података потенцијалних корисника Техничка опрема Развијен модел партиципације	До 100 корисника континуирано користи услуге помоћи у кући До 10 геронто- домаћица ангажовано на пружању услуга	
	До краја 2011.	Савет за социјалну политику Служба	Простор у власништву	Усвојена општинска Одлука о успостављању услуге и додели простора за	

<p>1.1.5. Успостављање услуге техничког сервиса за старе у оквиру Службе за помоћ у кући</p>	<p>године</p>	<p>помоћи у кући</p>	<p>општине Људски ресурси – геронтодомаћице</p>	<p>потребе успостављања Техничког сервиса за старе Обезбеђени технички услови (опрема) за реализацију услуге Број корисника услуге Број пружених услуга</p>	
<p>1.1.6. Организовање хумантиране акције прикупљања и дистрибуције помоћи уaturi старима који се налазе у стању социјалне потребе</p>	<p>Континуирано</p>	<p>Удружење пензионера Црвени крст</p>	<p>Постојеће базе података Удружење пензионера Центра за социјални рад и Црвеног крста о корисницима помоћи Капацитети у месним заједницама</p>	<p>Врста и количина прикупљене помоћи Број грађана којима је пружена помоћ уaturi</p>	
<p>1.1.7. Успостављање дневног боравка за старе у МЗ Златибор</p>	<p>До краја 2015. године</p>	<p>Савет за социјалну политику</p>	<p>Постојећи простори у власништву општине База података о потенцијалним корисницима услуге дневног боравка</p>	<p>Обезбеђен простор у власништву општине Формиран организациони капацитет за пружање услуге дневног боравка у складу са Законом о соц.заштити</p>	

				Обезбеђена буџетска средства за реализацију услуге Развијен модел партиципације корисника у цени услуге	
1.1.8. Обезбеђивање правних и финансијских услова за успостављање подршке угроженим старим лицима (набавка огрева, субвенције комуналних услуга, субвенције превоза и сл.)	До краја 2011. године	Савет за социјалну политику	Модел добре праксе успостављених услуга подршке	Измењене општинска Одлука о правима у области социјалне заштите Обезбеђена буџетска средства	
1.1.9. Јачање капацитета патронажне службе Дома здравља у циљу подизања квалитета здравствених услуга за старе	До краја 2012. године	Савет за социјалну политику Служба помоћи у кући Патронажна служба Дома здравља	Постојећа Патронажна служба База података о корисницима здравствених услуга Поверење грађана у рад здравствених радника	Набављена два теренска возила за потребе унапређења рада Патронажне службе Број корисника здравствених услуга	
1.1.10. Успостављање обједињене услуге	До краја 2015.године	Савет за социјалну политику	Патронажна служба Служба помоћи у	Број корисника услуге Број потенцијалних	

<p>помоћи и здравствене неге у кући за старе за 50 корисника у руралном и урбаном подручју општине Чајетина</p>		<p>Служба помоћи у кући Патронажна служба Дома здравља</p>	<p>кући Постојећи ангажованих људски ресурси Буџетска издвајања Постојећа опрема База података о корисницима</p>	<p>корисника услуге Број пружалаца услуге</p>	
<p>1.1.11. Успостављање партнерства са суседним општинама у циљу пружања ванинституционалне и институционалне подршке старима</p>	<p>Континуирано</p>	<p>Савет за социјалну политику</p>	<p>Постојећа сарадња ресорних институција и удружења грађана Националне стратегије и реформски процеси</p>	<p>Број међуопштинских протокола о сарадњи Број међуопштинских услуга Број корисника међуопштинских услуга Број израђених и одобрених пројеката</p>	

1.12. Испитивање потреба за услугом народне кухиње/дистрибуције obroka	До краја 2011. године				
1.13. Успостављање услуге доставе хране у складу са дефинисаним моделом	Од 2012. године				
Приоритет 2 - Успостављање мреже партнерстава у заједници у циљу унапређења политике према старима					
Оперативни циљ 2.1. – Унапређена комуникације на нивоу заједнице и подигнут ниво информисаности грађана од значаја за унапређење положаја старих					
Активности	Рок	Одговорност	Ресурси	Индикатори	Потребна средства
2.1.1. Кроз кампање у медијима, специјализоване емисије, публикације, брошуре, новинске чланке и живу реч обавештавати старија лица о њиховим правима и о начинима њиховог остваривања у области пензијско-инвалидског осигурања, социјалне заштите, здравствене заштите и другим областима, а с циљем спречавања свих облика дискриминације;	Континуирано	Савет за социјалну политику Регионални и локални медији Фонд ПиО Фонд здравственог осигурања	Постојећи људски организациони и људски ресурси	Број реализованих кампања Број реализованих емиција Број одштампаних и дистрибуираних публикација/брошура	

		Културно спортски центар Туристичка организација		Број посета старим лицима	
2.1.2. Организовање јавних догађаја од значаја за унапређење социјалне политике, а посебно унапређења положаја старих	Континуирано	Савет за социјалну политику Локални и регионални медији Библиотека	Простор, опрема, људски ресурси		Финансијска средства за организовање дешавања
Оснивање доступог локалног медија? УНЕТИ КАО ПРОБЛЕМ И ДЕФИНИСАТИ НА НИВОУ ПРЕПОРУКЕ					
Оперативни циљ 2 – Развијени капацитети локалне самоуправе, ресорних институција и организација грађанског друштва за потребе континуираног унапређења положаја старих					
АКТИВНОСТИ - ПРОЈЕКТИ	Рок	Одговорност	Ресурси	Индикатори	Потребна средства
2.1. Оснивање Савета за социјалну политику као међусекторског тела задуженог за примену, праћење и процену реализације стратегије	До краја 2010.године	Општинска управа Чајетина Центар за социјални	Постојећи људски ресурси	Број састанака Савета Број измењених и нових скупштинских одлука	

		рад Дом здравља Образовне установе Удружења грађана Црвени крст		Број и структура успостављених услуга Број израђених и реализованих пројеката	
2.2. Организовање обука за чланове Савета за социјалну политику и запослене у ресорним институцијама и организацијама грађанског друштва у циљу континуираног усавршавања и стицања нових знања и вештина од значаја за унапређење положаја старих	Континуиран о	Савет за социјалну политику		Број обука и број учесника на обукама Број протокола о партнерству између ресорних институција и удружења грађана Број сколопљених уговора о реализацији услуга између актера из јавног, приватног и сектора грађанског друштва	
2.3. Формирања квантитативне и квалијативне базе података о потребама, проблемима и капацитетима старих	Континуиран о				

Оперативни циљ 3 - Повећање обухвата старих лица постојећим културним, образовним и спортским садржајима и успостављање нових

Активности	Рок	Носиоци	Постојећи ресурси	Индикатори	Потребна средства
3.1. Достављање библиотечком материјала по сеоским месним заједницама за грађане старије од 65 година;	Континуирано	Библиотека Саве за социјалну политику Волонтери Пошта Савети месних заједница	Постојећи библиотечки фонд	Број корисника услуга Број и структура пружалаца услуге Висина буџетских средстава издвојених за потребе реализације услуге	
3.2. Организовање „ Туре златног трећег доба“ на Златибору	Од 2012 континуирано	Туристичка организација Савет за социјалну политику Хотели и угоститељски објекти КСЦ, медији	Туристичке дестинације Смештајни капацитети Искуство у организовању туристичких тура Култура и традиција Постојећа буџетска издвајања	Број организованих тура Број посетилаца/учесника на турама Остварених приходи општине	

3.3. Успостављање Клуба за старе у Чајетини	До краја 2012. године	Савет за социјалну потлику Удружење пензионера	Постојећи објекти/простори у власништву општине Туристички објекти	Успосављених инфраструктурни и организациони капацитети Број корисника услуга Број и врста услуга дневног боравка	
3.4. Успостављање Клуба за стар на Златибору	До краја 2015. године				
3.5. Успостављање сарадње на регионалном, националном и међународном нивоу у циљу реализације образовних, културних и спортских програма и активности за старе	Континуирано	Савет за социјалну политику	Постојећи инфраструктурни капацитети Постојећи социјални капитал (партнери и претхонда искуства)	Број и структура успостављених партнерстава Број и структура реализованих активности	
3.5. Реализација програма неформалног образовања у областима од значаја за стицања нових знања и вештина старих у различитим областима	Континуирано	Савет за социјалну политику Образовне установе		Број и структура програма доживотног образовања Број полазника на обукама Број издатих сертификата и сл.	

Оперативни циљ 4 - Подстицање међугенерациске и интергенерациске солидарности

Активности	Рок	Носиоци	Постојећи ресурси	Индикатори	Потребна средства
4.1. Промовисање и подстицање самоорганизовања старијих лица са циљем унапређења различити видова самопомоћи, самозаштите и самопотврђивања у старости.	Континуиран о	Савет за социјалу политику Удружење пензионера Златиборски круг	Људски ресурси	База података о капацитетима старих у различитим областима	
4.2. Успостављање сарадње и реализација заједничких програма са Канцеларијом за младе	Континуиран о	Савет за социјалну политику Канцеларија за младе	Људска ресурси Канц.за младе Омладинска организација	Број пројеката (израђених и одобрених) Број иницијатива Број учесника на активностима	
4.3. Формирање волонтерске мреже - подстицање организовања волонтерског рада, у којем би заједнички радили и млађи и старији помажући једни другима, свако пружањем доприноса у оквиру својих могућности.	Од 2011. године континуиран о	Канцеларија за младе	Омладинска организација Центар за младе у оквиру КСЦа	Број младих укључених у мрежу Број реализованих обука Број покренутих и реализованих иницијатива	
4.4. Програми промоције међугенерцијске солидарности , породичне солидарности и ширења позитивне слике о старима	Континуиран о	Савет за социјалну политику	Медији	Број програма Број чланака, емисија,	

		Медији		јавних акција Број и структура реализатора програма	
4.5. Реализација неформалних образовних програма са садржајима који ће образовати младе о специфичностима старости, ресурсима старијих лица и њиховим специфичним потребама;	Континуиран о	Савет за социјалну политику Удружења Основне школе	Школски парламенти Канцеларија за младе	Број програма Број и структура реализатора програма Број и структура учесника	
4.6. Организовање предавања, радионица и сл. од стране старијих лица на којима би они преносили своја знања и искуства из разних области, уметности, занатства, хобија.	Континуиран о	Савет за социјалну политику Удружење пензионера Златиборски круг	Постојећи инфраструктурни капацитети (простори, опрема и сл) Људски ресурси	Број програма (представе, изложбе и др. Дешавања) Број и структура учесника	